

Examen AA

Audit & Assurance II

DATUM: 14 januari 2021

TIJD: 10.30 uur – 12.30 uur

Belangrijke informatie:

- Dit examen bestaat uit 6 pagina's inclusief voorblad en telt 6 opgaven. Controleer of dit examen compleet is!
- Lees de vragen eerst rustig door voordat je antwoord geeft.
- Schrijf duidelijk en gebruik een zwart- of blauw schrijvende pen! Geef duidelijk aan welk antwoord bij welke vraag hoort.
- Vermeld je naam op het uitwerkingenpapier en nummer de pagina's.
- Motiveer steeds je antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend.
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en je geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld.
- Ben je klaar met het examen, lever je examen inclusief jouw uitwerkingen- en kladpapier volledig in.
- De puntenverdeling per vraag is weergegeven. Je dient 55 punten of meer te behalen om te slagen voor dit examen.

Hulpmiddelen:

- HRA 2020 (eerdere versies eigen risico)

Veel succes toegewenst!

Puntenverdeling:

Vraag 1	21	punten	Vraag 4	10	punten
Vraag 2	29	punten	Vraag 5	15	punten
Vraag 3	15	punten	Vraag 6	10	punten

Totaal: 100 punten

Reisorganisatie VOORNOP

Reisorganisatie VOORNOP (hierna: "VOORNOP") is één van de grootste reisorganisaties ter wereld met reisorganisaties in 45 landen en in totaal meer dan 400 reismerken. Bij VOORNOP werken meer dan 100.000 collega's. Samen verzorgen zij op 300 bestemmingen de vakanties voor ruim veertig miljoen vakantiegangers per jaar. Die vakanties worden onder andere verkocht via reisbureaus in Europa. Daarnaast heeft VOORNOP zeven airlines met een gezamenlijke vloot van meer dan 180 vliegtuigen, 400 eigen hotels, resorts en cruisemaatschappijen.

De verschillende hoofdactiviteiten (vakanties, gezamenlijke vloot, eigen hotels en cruisemaatschappijen) zijn onder gebracht in verschillende entiteiten. Tussen de verschillende entiteiten vinden verschillende geldstromen plaats; personeel, onderhoud en reispakketten waarin zowel de vliegreis, accommodaties en een aantal activiteiten zijn opgenomen zijn hiervan de meest voorkomende voorbeelden.

VOORNOP vliegreizen

VOORNOP vliegreizen, een van de werkmaatschappijen van reisorganisatie VOORNOP, biedt low budget vliegreizen aan over de hele wereld. Prijzen van vliegreizen zijn afhankelijk van verschillende factoren, zoals grootte van de zitplaats, plek van de zitplaats (bij het raam, businessclass), aantal koffers, vertrek- en boekingsdatum.

VOORNOP vliegreizen heeft ruim 2.000 medewerkers indienst en kent de volgende afdelingen:

- Grondpersoneel (waaronder check in);
- Cabinepersoneel;
- Cockpit personeel (waaronder piloten);
- Inkoop;
- Verkoop;
- Financiële administratie;
- Control.

Cockpit- en cabinepersoneel van VOORNOP vliegreizen krijgen betaald per vlieguur. Afhankelijk van de totale duur van de vliegreis en of het een dag/nachtvlucht betreft komen zij in aanmerking voor aanvullende toeslagen. Alle medewerkers schrijven uren in de urenapplicatie HOURNOP. Voor cockpitpersoneel geldt dat zij aan zeer strenge eisen uit hoofde van wet- en regelgeving moeten voldoen (vlieg- en nachttijden e.d.). Deze worden onder andere via de boardcomputer van het vliegtuig gemonitord. HOURNOP staat derhalve in rechtstreekse verbinding met de boardcomputer.

De totale VOORNOP groep maakt gebruik van een geavanceerd ERP systeem, waarin veel data wordt geregistreerd. Per vliegreis van VOORNOP vliegreizen wordt bijvoorbeeld via een interface met de boardcomputer de volgende data geregistreerd: Brandstofverbruik, gewicht, snelheid, koffers, hoogte en aantal passagiers. Ook het cabinepersoneel registreert de nodige zaken via hun handtablet, zoals bezette zitplaatsen, cabineverkoop en incidenten.

Verkoop van vliegtickets vindt plaats via de website. Klanten hebben bij het afrekenen de keuze uit een betaling via IDEAL of creditcard. De website verzamelt tevens veel data van de potentiële passagiers, zoals: Wie boekt op welk moment, wie bezoekt de website en verlaat daarna zonder ticket de website, wie komt binnen via een zoekmachine en uiteraard persoonsgegevens op de boeking.

De kostprijs omzet voor een vlucht wordt berekend op basis van een vast tarief per passagier.

Eind februari 2020 slaat het noodlot toe. Een pandemie, COVID-19, in de volksmond bekend als het Corona virus verspreid zich in een razend tempo over de wereld. Ook Nederland ontkomt niet aan de gevolgen en de reisbranche stort in. Vanaf begin maart 2020 tot 15 juni 2020 is reizen verboden en na 15 juni gelden voor verschillende landen alsnog verboden en moet worden voldaan aan strenge regels. Een onbezorgde vakantie in het buitenland zit er voor velen niet in en dus vindt annulering massaal plaats. Na een zomer met wat minder strenge maatregelen lijkt het virus toch weer op te duiken en begin oktober 2020 worden opnieuw strenge maatregelen genomen.

De omzet over 2020 is dan ook vele malen lager dan begroot en de maatregelen brengen hoge kosten met zich mee. Alle tijdelijke contracten van personeelsleden zijn niet verlengd en waar mogelijk wordt afscheid genomen van medewerkers.

Een volledig herstel naar het niveau van 2019 zal jaren in beslag nemen. VOORNOP Vliegreizen heeft het, net als heel veel andere bedrijven enorm zwaar in deze tijd en discontinuïteit dreigt.

Geannuleerde reizen worden door VOORNOP door middel van vouchers vergoed. VOORNOP krijgt daarnaast te maken met geblokkeerde incasso's van creditcard/bankrekeningen van klanten.

VOORNOP vliegreizen kan als gevolg van de COVID 19 aanspraak maken op subsidie. VOORNOP vliegreizen moet hiervoor een – volgens een voorgeschreven format – opgave doen, maar heeft geen idee welke bedragen in welke kolom moeten worden ingevuld en heeft de accountant gevraagd om hierbij te helpen. De opgave moet worden voorzien van een samenstelverklaring.

Accountantskantoor CBA verricht reeds enkele jaren de wettelijke controle bij VOORNOP. De teamleden van de controleopdracht verrichten met veel plezier de controle bij VOORNOP vliegreizen wegens de goede klantrelatie (klant werkt mee en staat open voor goede vaktechnische discussies). Daarnaast biedt de controle bij VOORNOP vliegreizen voor de teamleden van CBA vakinhoudelijk veel uitdagingen, aangezien het kantoor slechts enkele controle opdrachten uitvoert, waarbij VOORNOP de grootste is en daarnaast de enige (grote) reisorganisatie betreft. In de jaarrekening 2020 zitten naar verwachting de volgende zaken welke bijzondere aandacht vereisen: waardering van materiële vaste activa en continuïteit.

Opgave 1 (21 punten)

Vraag 1a: Noem vijf inherente risico's die de accountant onderkent bij de accountantscontrole van de jaarrekening van VOORNOP vliegzeizen.

Deze vijf inherente risico's moeten voldoen aan de volgende eisen:

- Bij elk van de genoemde vijf inherente risico's moet worden aangegeven welke afwijking als gevolg van het betreffende inherente risico kan ontstaan in de jaarrekening;
- Uit het antwoord moet blijken op welke post(en) of toelichting(en) in de jaarrekening en op welke bewering (controledoelstelling) het inherente risico betrekking heeft;
- Selecteer (van de genoemde inherente risico's) tenminste drie risico's met verschillende beweringen (controledoelstellingen);
- Selecteer (van de genoemde inherente risico's) tenminste drie verschillende soorten significante risico's (zie ook vraag 1c); en
- Elk inherent risico heeft een duidelijk casus specifiek karakter.

Vraag 1b: Noem bij elk van de genoemde vijf inherente risico's twee interne beheersingsmaatregelen die het betreffende inherente risico kunnen afdekken of beperken.

Vraag 1c: Beargumenteer per risico of dit risico een significant risico is. Behandel tenminste drie verschillende significante risico's, verwijst naar relevante wet en regelgeving en beargumenteer in eigen woorden waarom dit voor VOORNOP vliegzeizen een significant risico is.

Opgave 2 (29 punten)

Controleplan opbrengstenverantwoording VOORNOP vliegzeizen. Je hoeft hierbij géén rekening te houden met tegengestelde tendensen als gevolg van de COVID-19 pandemie.

- a) Controledoelstellingen (noem er drie);
- b) Organisatiebeoordeling:
  - Vier IT verschillende General Controls die de accountant betreft in zijn controle. Geef hierbij tevens weer wat het doel is van deze GC en waarom deze voor de controle van VOORNOP vliegzeizen relevant is.
  - Twee application controls die de accountant betreft in zijn controle. Beschrijf hierbij één application control met betrekking tot de verkoop van tickets én een application control met betrekking tot toegangscontrole.
- c) Cijferbeoordeling (vier);
- d) Verbandscontroles (twee)

e) Detailcontroles (twee).

Leg hierbij expliciet uit wat voor een werkzaamheden de accountant gaat doen en wat hiervoor nodig is.

Denk aan de “standaardzinnen”.

Opgave 3 (15 punten)

VOORNOP vliegzeuren heeft 100 vliegtuigen als activa in haar balans staan. Door de pandemie zijn deze vliegtuigen grotendeels stil komen te staan. Zoals in de casus is vermeld zal een volledig herstel naar het niveau van 2019 jaren in beslag nemen.

Leg in eigen woorden uit op welke wijze de accountant aandacht moet schenken tijdens zijn eindejaarscontrole aan deze situatie? Maak hierbij tevens verwijzingen naar wet- en regelgeving, maar laat het continuïteitsaspect en eventuele gevolgen voor de controleverklaring buiten beschouwing.

Antwoorden met alleen een algemene weergave van de HRA worden niet gehonoreerd.

Opgave 4 (10 punten)

In de casus is weergegeven: “De kostprijs omzet voor een vlucht wordt berekend op basis van een vast tarief per passagier”.

Geef aan hoe de accountant data analyse kan toepassen om het voorkomen van de post “kostprijs omzet” te controleren.

Accountantskantoor CBA verricht reeds enkele jaren de wettelijke controle bij VOORNOP. De teamleden van de controleopdracht verrichten met veel plezier de controle bij VOORNOP vliegzeuren wegens de goede klantrelatie (klant werkt mee en staat open voor goede vaktechnische discussies). Daarnaast biedt de controle bij VOORNOP voor de teamleden van CBA vakinhoudelijk veel uitdagingen, aangezien het kantoor slechts enkele controle opdrachten uitvoert, waarbij VOORNOP de grootste is en daarnaast de enige (grote) reisorganisatie betreft. In de jaarrekening 2020 zitten naar verwachting de volgende zaken welke bijzondere aandacht vereisen: waardering van materiële vaste activa en continuïteit.

VOORNOP vliegzeuren kan als gevolg van de COVID 19 aanspraak maken op subsidie. VOORNOP Vliegzeuren moet hiervoor een – volgens een voorgeschreven format – opgave doen, maar heeft geen idee welke bedragen in welke kolom moeten worden ingevuld en heeft de accountant gevraagd om hierbij te helpen. De opgave moet worden voorzien van een samenstelverklaring.

Opgave 5 (15 punten)

Geef een beschouwing over het continueren van de controleopdracht voor de jaarrekening 2020 van VOORNOP vliegreizen door CBA accountants. Verwijs in uw antwoord naar de relevante artikelen in de VGBA / VIO.

Houd bij de uitwerking de volgende stappen aan:

- beoordelen situatie;
- geldende fundamentele beginselen (beargumenteer expliciet en in eigen woorden waarom jij van mening bent dat deze fundamentele beginselen van toepassing zijn)
- relevante bedreigingen (beargumenteer expliciet en in eigen woorden waarom jij van mening bent dat deze bedreigingen relevant zijn);
- evaluatie / beoordelen;
- waarborgen;
- conclusie

Opgave 6 (10 punten)

Bij de interim controle (november 2020) van CBA is gebleken dat gedurende januari en februari 2020 verschillende systemen van VOORNOP vliegreizen niet adequaat functioneerden, waaronder de registratie bij de bagage drop-off en bij het inchecken. Daarnaast werkte de website niet meer en was het niet mogelijk om tickets te boeken.

De vluchten zijn gedurende januari en februari 2020 allemaal vertrokken.

Wat zijn de consequenties voor de af te geven controleverklaring bij de jaarrekening 2020 naar aanleiding van bovengenoemde bevinding.

Werk de volgende aspecten daarbij uit:

- Situatie(analyse)
- Nader onderzoek, met beschrijving van de werkzaamheden; en/of
- Wijziging of aanvulling van de conceptjaarrekening; en/of
- Vermelding in de managementletter en/of gecommuniceerd moet worden met degenen belast met governance;
- Geef aan wat de mogelijke consequenties zijn voor de strekking van de controleverklaring bij het al dan niet wijzigen van de jaarrekening door de directie.

Einde van het tentamen